# Artijckelen Vanden Treffues oft be-stant/ voor ghestelt by de Heeren Ambas-sadeurs vande Coninghen van Vranckrijck ende groot Britagnien, inde vergaderin-ghe vande Heeren Staten Generael.



Anno M. VI$^{c}$. VIII.

# Artijckelen vanden Treffues ofte bestant, voorghestelt by de Heeren Ambassadeurs vande Coninghen van Vranckrijck ende groot Britagnien inde vergaderinghe vande Heeren Staten Generael.

GHelijck als geschiet is/ dat de seer Hooge Grootmachtichste Princen Albertus ende Isabella, Eertshertogen van Oostenrijck/ Hertogen van Brabant/ ende Graven van Vlaenderen/ etc. Hebbende den 24en. der maendt April des Jaers. 1607. ghemaeckt eenen Treffues/ ofte stilstandt van Wapenen/ met de Hooghe Grootmoghende Heeren/ de Heeren Staten Generael der Vereenichde Provinciē inde Nederlanden/ in qualiteyt als houdende de selve voor vrye Staten/ Landen ende Provintien op de welcke sy niets en pretenderen/ met belofte/ de selve te doen Ratificeren by den seer Hooghen/ Grootmachtichsten ende seer Excelenten Prince Phillipus de derde Coninck van Spagnien/ etc. Om by dē voorsz Coninck haer van gelijcke verclaringe te geven. Welcke voorsz Treffues middeler tijt is verscheyden reysen verlengt eñ gecontinueert/ tot den eynde vandē tegenwoordigē Jare 1608. op hoope van teenemael neder te legghen ende uyt te blusschen dese ellendige/ iammerlicke/ bloedighe Oorloghe (die soo langhen tijt/ tusschen henlieden heeft ghedurt) door eenen goeden versekerden eeuwighen Vrede/ dewelcke nochtans niet en heeft connen ghetroffen werden/ ter oorsaecke van verscheyden groote verschillen/ tusschen henlieden bejegent inde conferentie/ ofte vergheliickinghe/ die sy t'samen ghehadt hebben over dit subject ofte ontwerpinghe vande voorleden handelinghe: Ende waren alreede op weghe om wederom tot de wapenen gecomen te hebben/ ten ware door tusschen spreken vande Alderchristelijckste Coningen vā Vranckrijck, ende groot Britagnien, de Chur-vorstelijcke Princen/ den Paltz-grave, ende Brandenburgh, de Marquis van Anspach, ende Lant-grave van Hessen. Dewelcke zijnde bewoghen door eenen goeden ende heyligen yver/ hebben door hare Ambassadeuren (als zijnde op den weghe om te helpen de bevoordering van soo goeden ende heylighen werck/ doen voorstellen eenen Treffues ofte bestant van langhe Jaren/ op seker conditien/ naert inhouden van seker ghescrifte/ van hunnent weghen overgelevert aende ghedeputeer-

de vande voorsz Heeren Eertshertoghen / als oock aende voorsz Heeren Staten in hunne ghemeyne vergaderinge / met bidden ende smeecken aen d'een en d'ander partye hun hier in te willen gedraghen ofte reguleren/ op welck gheschrifte naer verscheyden conferentien/ waren op heden tegenwoordich in hunne persoonen/ inden naem ende als hebbende speciale Procuratie vande voorsz Heerē Eertshertogen om te tracteren/ so wel in hunnen name/ als hun sterck maeckende voor den voorsz Heer Coninc van Spagnien ter eener syde/ Als gedeputeert zijnde/ ende hebbende volcomen last ende macht van de voorsz Heeren Staten Generael/ blijckende by brieven van bevel ende Procuratie van date

Waer van den inhout der selver Procuratie / is hier naer by andere vermengt ende ingheslooten/ de welcke daer in te samen zijn accoort gebleven/ alsoo hier naer volcht.

I.

EErstelick (te weten) dat het tegenwoordige Tractaet sal gedaen ende ghepasseert werden/ by de voorsz Heeren Eertshertogen indē voorsz naem ende qualiteyten/ met de voorsz Heeren Staten Generael in qualiteyt/ als houdende de selve voor vrye Staten/ Provintien ende Landen op de welcke sy niets en pretenderen/ ende tot waerheyt ende bevesting desselven Tractates/ So sal den Treffues ende bestandt wesen ende op houden van alle Acten van Hostiliteyt oft vyantschap/ voor den tijt vā thien Jaren/ beginnende ofte innegaende/ dē eersten Januari naestcomende als wanneer den Treffues (die wy teghenwoordich ghenieten) is buyte gaende / in welcken tijt tusschen de voorsz Heer Coninck van Spagnien/ Eershertogen/ ende Staten Generael/ Soo wel ter Zee als andere wateren ende te Lande/ in alle hunne Coninckrijcken/ Lantschappen/ Landen ende Heerlickheden / ende over al met haer Inwoonders ende Onderdanen/ van wat qualiteyt ofte conditie de selve moghen wesen/ sonder exeptie van plaetsen noch persoonen/ sullen moghen handelen ten aensien van t'ghene dat in Europa is: waer in wy verstaen alle de Custen van de middelantsche Zee/ begrepen te wesen/ ende wat belangt de gene die buyten Europa zijn/ het sal staen tot keuse (ende believen) vanden voorsz Heer Coninck te verclaren binnen drye Maenden oft hy wil dat de voorsz Treffues aldaer plaetse ende stant grijpen sal/ ende so hy dat toestaet ende daer in consenteert/ sal de selve ghehouden ende gheabserveert werden met gelijcke trouwe/ ende versekertheyt als vooren/ soo niet/ ende den voorsz tijt gepasseert zijnde/ ende dese verclaringe by hem niet ghedaen ware/ soo sal een yder houden / ende blyven inde vryheyt die hy teghenwoordich heeft/ sonder dat de Acten van Hostiliteyt/ ende vyantschap/ welcke gheschieden in alle plaetsen buyten Europa/ ende midlantsche Zee/ mogen ghenomen ende gehouden werden voor verbreeckinge vanden voorsz Treffues / diemen niet te min sal continueren.

Ghe-

II.

Gheduerende den selven Treffues/ een yder sal blijven in zijn gheheel/ ende volcomentlick ghebruycken ende genieten/ vant gene hy tegenwoordich besidt: Ende om de Limiten te reguleren / ende om den onderschept te weten van de Dorpen ende geuchten/ wat plaetsen/ Steden/ Landen ende Heerlicheden de selve moeten volghen / ende wat een yder daer in is houdende/ sy sullen van d'een en d'ander sijde notable persoonen daer toe committeren/ die daer op vergaderen sullen / om trecht daer van te spreken/ sonder nochtans dat de voorsz Treffues / daerom soude ghebroken wesen/ ter oorsake/ ofte alwaert dat sy daer in niet en conden accorderen.

III.

De onderdanen ende Inwoonders der Landen vanden voorsz Heer Coninck / Eertshertoghen / ende Heeren Staten/ sullen houden goede correspondentie ende vrientschap met malcandren gedurende den voorsz Treffues/ sullen moghen frequenteren/ besoecken/ ende weder keeren van d'een landt in d'ander / ende haren handel/ trafficq ende comenschap vry ende liber ghebruycken/ soo wel te Lande/ ter Zee als andere wateren/ ende van gelijcken dat de Onderdanen eñ Inwoonders der landen vande voorsz Heeren Staten/ sullen (in Spagnien ende andere landen wesende onder de ghehoorsaemheyt vanden voorsz Heer Coninck ende Eertshertoghen) ghenieten de selve vryheyt ende versekertheyt diewelcke gegeven zijn aen de onderdanen vanden Coninck van groot Britagnien, in het leste Tractaet van Peyse gemaect met den voorsz Coninck van Spagnien.

IIII.

Ende alsoo hunnen handel drijvende / en sullen niet gehouden zijn te betalen eenighe meerdere Rechten / Tollen / ofte Impositien / dan de ordinare ende diemen ghewoonlick is te betalen/ ende sullen niet anders ghetracteert worden dan de natuerlicke onderdanen/ ende ghelijck vrienden ende ghealieerde/ die het minste sullen belast werden.

V.

Van ghelijcken en salmen niet vermogen/ der Cooplieden/ Capiteynen van schepen/ Piloten/ noch Boots-ghesellen/ Schepen / Coopmanschappen/ waren / ende andere goederen hun toebehoorende/ arresteren ofte innemen/ t'ware uuyt crachte van eenich alghemeyn / ofte particulier ghebodt/ noch om eenighe oorsaecke diet soude moghen wesen / iae selfs niet onder pretext / om hun daer mede te dienen/ tot behoudenisse ende deffensie van hare landen / in welcken ghevalle wy niet en verstaen begrepen te

zijn

zijn de Arrestementen ofte aentastinghen / die door ordinarise middel van Justitie gheschieden / ter oorsaecke van schulden / Obligatien ende weerdighe Contracten / op de welcke men naer recht en reden sal procederen / gelijckmen ghewoonlick is te doen.

VI.

Soo hier naeer bevonden werde dat den Coophandel inde Nederlanden werde onbequaem ende hinderlick ghevonden ter oorsaecke van Tollen / Gabellen ende andere Impositien / diemen van d'eene en d'ander syde op de goederen / Coopmanschappen en waren is heffende / d'eerste versoeck dat van weghen de voorsz Ertshertoghen sal ghedaen werden / is datter Commissarisen van der Staten syde sullen ghedeputeert werden / om de selve met gemeyn Advijs te reguleren / modereren ofte versoeten / soo het doenlick is / sonder dat den Treffues daerom soude ghebroken wesen / oft sy daer in niet en conden accorderen.

VII.

Inde selfde conferentie ende vergaderinge (soo het doenlick) is sal ooc voorsien werden op de ontblootinghe vande inghenomen ende gheconfisqueerde goederen / om de selve (gheduerende den Treffues) te doen ghenieten byde ghene op dewelcke de besittinghe toe comt.

VIII.

So eenige sententien ende vonnissen / gegeven wark tusschen persoonen / van diversche parthijen hier in niet verboden / t'sy in materie Civil ofte Criminel, gheduyrende den Treffues / en sal gheen executie mogen ghedaen werden tegens de verwesene persoonen noch op heure goederen.

IX.

Alle brieven van Marque / ofte Reprezsalie en sullen oock inden voorsz. tijt niet moghen ghebruyct oft toegelaeten werden / ten waer om kennisse van sacken / en dier oorsaecke om dat het by Keyserlijcke wetten / ende insettinghen toe ghelaten is.

X.

Men sal niet moghen vertoeven / ofte blyven liggen in Havenen / hooffden / plaetsen ofte Reeden met Schepen ende volck van oorloghe in sulcken nombre ende ghetal / dat suspitie mochte gheven / sonder oorloff ende toelatinghe van de ghene die over de voorsz / Havenen hooffden ende Reeden ghebiedt heeft.

Men

XI.

Men sal geen nieuwe Schansen/ Fortten ofte Stercktẽ mogen maecken gheduerende den voorsz. Treffues.

XII.

De ghene die vertrocken zijn gheduerende de oorloghe in Neutraele landen/ sullen moghen de vruchten vanden Treffues ghenieten/ende wederom in haer oude woonplaetsen keeren soot haer goet dunct / ende aldaer in goede verseckerthept woonen/ mits onderhoudende de wettẽ vanden lande.

XIII.

De Heeren vanden hupse van Nassau/ die verbonden zijn voor de schulden van wijlen mijn Heere den Prince van Oragnien / by hem gheroncracteert/ t'sedert den Iaere 1567. tot sijnen overlijden/ en sullen ter oorsaecke van dien / in haere persoonen ofte goederen daerom niet moghen vervolcht werden/ Soo langhe als den Treffues sal dueren.

XIIII.

Soo der eenighe vercortinghe inden Treffues gebiele/ tot nadeele van yemanden int particulier/salmen sommerlijcken recht doen op de clachten vande schade te verbeteren/ naer de rechten vanden selven lande daer het ongelijck ende de schade sal ghedaen zijn/ sonder dat het gheoorlooft sal zijn / de wapenen daerom aen te nemen / ende ter oorsaecke van dien/ den Treffues te breken. Sal niet te min toegelaten wesen ter saecke van mishandeling/ hem by openbaere Iustitie te behelpen/ oft by brieven van Marque ende Repreesalie/ghelijckmen ghewoonlick is te doen.

XV.

Maer sooder yets voorgenomen werde op de landen (ende steden) vande voorsepde Heeren / Coningen / Eerts-Hertoghen / ende Staten / ofte tot haren nadeele / t'sy by overvallinge van eenighe plaetsen / openbaer ghewelt/ ofte door ghemeyn Arrest van Schepen / pyloten/ Schippers/ ende Coopmenschappẽ. De bootschap daer van gedaen zijnde van wegen des beschadighden / de schade sal gherepareert werden/ binnẽ ses Maenden daer naer/ andersins die weygerich daer in sal bevonden werden/ ofte voorder uytstel daer in soect/ sal gehouden werden voor verbreecker vanden Treffues / ende aende parthye toegelaten werden/ hem daer teghen

te

te versien alsoo hyt sal goet vinden/ ende oordeelen noodich te zijn tot versekerheyt van zijnen staet.

Alle dese teghenwoordighe Artijckelen gheratificeert/ ende gheapprobeert/ by de voorseyde Heeren/ Eerts-Hertoghen/ ende Staten generael/ sullen de brieven van Ratificatie in goede ende behoorlicke forme werden overghelevert binnen acht daghen/ ende binnen een Maent daer naer by eenen yghelicken vande Provintien int bysonder. Ende belangende de Ratificatie ofte bevestinghe vanden voorsz. Heer Coning van Spagnien/ de voorsz Heeren Eerts-Hertogen hebben belooft/ ende zijn ghehouden de selve hun te geven binnen drie Maenden/ oock in goede ende behoorlicke forme/ ten eynde dat de voorsz Heeren de Staten/ hunne onderdaenen/ ende Inwoonders haerder landen mogen den selven Treffues volcomentlick ende in alle versekerheyt ghenieten/ etc.

FINIS.